

PERŽVALGA.

„Vil. Žiniose“, N228, J. Jablonskis savo „atviruoju laišku“ į „Vilniaus Žinių“ redakciją išrodinėja „niekingumą“ pakelto protesto prieš sumanimą padėti ant Ašmenos Vartų lenkišką parašą, — apie ką jau minėjome. Tą protestą sukėlusį daugiausiai pati „V. Ž.“ redakcija, kuri, be-to, abelnai drįstanti, — anot J. Jabl., — kartais kalbėti Lietuvos vardu. — Įdomus tas straipsnis parodo per daug iškilusį patrijotizmą.

— Vilniuje yra rengiama įsteigti „lietuvių klubą“. Tas sumanymas kilo per „Pašėpos draugijos susirinkimą“, kur tapo išrinkta komisija statutams sustatyti.

— Vilniaus vyskupas Ropas, pasiremdamas ant valdiško nusprendimo, kad mokyklose tikėjimas būtų išguldomas prigimtoje mokinių kalboje — išleido įsakymą dvasiškiems s'ems mokytojams, kad išguldinėtų tikėjimo dalykus lenkams lenkiškai, lietuviams lietuviškai. Ant galo šaukia, kad žmonės nurimtų, nesipriešintų valdžiai.

— Naujas Balstogės policmeisteris Udolski prašęs žemesniųjų policistų, kad jie stengtųsi mandagiai elgtis su publika ir kad ginklus vartotų tik tuomet, kada jie ypatingai pasijus pavojuje; priminė, kad esą ne publika policijai, o tik policija publikai. Tuščia ta jo šneka, kolte bus karės padėjimas, kol caro valdžia viešpataus.

— „D. Viltyje“ tulas Žambis mėčikuoja abejodamas, kad Lizdeikos straipsnis „Padalinimas revoliucijai paskirtų pinigų“ galėjo teip greit „atplaukti“ į „Vienybę“ net iš Londono“. Bereikalingas tas mėčikavimas ir jieskojimas priekabių vien prie „Vienybės“, kadangi tas straipsnis tuo patim laiku patilpo ir „Kovoje“ ir (sanvaite paskiaus) „Lietuvoje“.

Isz Lietuvos.

Praloto Antanavyciaus aplinkraščio pildytojai (Suvalkų gub.)

Pasiutusi tvarka carizmo netenka šnipų branktuotų ir šie jau nestengia sušnipinėt revoliucionierių Lietuvoje. Užtai kviečia ir priverčia prie šnipinėjimo ir išdavimų antruosius savo draugus — „juoduosius žandarus“ t. y. kunigiją. O šie skubiai griebiasi už darbo ir su mielu noru judėšiauja, išdavinėja mūsų nekaltus brolius jieskančius laisvės ir teisybės. Jie (kunigai) save persistato Kristaus įpėdiniais ir Dievo tarnais, išguldinėtojai Dievo zodžio ir tikėjimo, bet ištikrųjų tie minėti šventieji pildo priderystę judėšių šnipų išlavikų. Męs juose nematom nė kiek meilės artimo, jie nėra pasekėjais Kristaus, bet kirminai su gyvatės gyliais, užtai męs jų turim saugotis kaip bauriausių nuodų, turime šalintis nuo jų, idant nepasiektų mums įgilti bei įkasti.

Štai minėtas pralotas Antanavycius, Seinų dijecezijos vyskupo įpėdinis, išleido paliepimą 1) visiems savo kunigams, kad įmokytų žmones, kad jei katras žinas žmogų su nuomone priešinga carizmui, arba skaitantį užsieninius laikraščius, tai turis butinai danešti policijai, o jei ne, tai nepriimsę išpažinties (ašinės); aštriai prisakė, kad tokius eretikus, bedievius niekas neturi nė į tarnystę priimti, nė į savo triobą leisti.

Štai nekurie kunigai pildo paliepimą savo viršiniuko. Senapilės pav., Šilavoto parapijos kun. Radušis atstatė nuo tarnystės savo vargonininką V. Kairaitį, nes minėtas Radušis buvo matęs jį skaitant liet. laikraštį. — Kiti kalba buk kunigas norėjęs Kairaitį pa-

1) Tas gana platus cirkuliorius buvo skaitytas visokiose bažnyčiose iš sakyklos per 2 šventadienius.

duot žandarams, bet Kairaitis nelaukęs pasislėpė nežinia kur.

Vienas laiškas praneša, jog ir Skriaudžių klebonas Bliudzius, išžaręs nuo tarnystės vargonininką P. Bukšnaitį, už skaitymą „bedieviškų“ raštų, nors vaikas buvo gana doras, gerai vargonavo, ir pramokino šiel-tiek giedot bažnyčioj prie vargonų, daug triuso pridėdavo vezdamas visus klebono reikalus, bet kad nebuvo judošius ir išdavikas užtai klebonas, pagal paliepimą Antanavyciaus, atsako jam vietą, išvaro iš pastogės ir palieka be prieglaudos, nors ir doriausią žmogų. Laikas jau būtų ir mums susiprasti ir nesiduoti savo priešams kirpti nuo savęs šiltą vilną. Jie mus išdavinėja žandarams, jie mus keikia iš sakyklų, o męs jiems nešam savo sunkiai uždirtą skatiką ir da-gi kiti rankas laizo, kad tik priimtų... Draugai! gana snausti, laikas susiprasti!

J. Nebrekutis.

Ivviros žinios.

(Suvalkų gub.)

Pas mus „cicilistai“ dabar labai įsivyravo. Nėgana ką „pamokslus“ šventadieniais sako, bet dabar išsimislijo monopolius mušt, ant gelžkelio telegrafinius dratus kapot, tai šliperius ant relsų užvilkti ir tam panašias „šunystes“ daryti. Neseniai ties *Jurkšų* kajmu (Pilviškių vals.) tapo užvilкта ant relsų apie 5 šliperiai; bet ėmė ir užtiko juos starosta ir žinoma tuojuos juos nuvilko nuo relsų. Užtai, sako, storas ta gavęs 10 rublių dovanų nuo Pilviškių stoties viršiniuko. Sako tie šliperiai buvo užriktuoti greitamjam trukiui, kur ant Pilviškių stoties nestoja.

Apie monopolius tai nėr ką nė kalbėt. Bloga jiems dabar Lietuvoj ir tiek. Suvalkų gub. jau sumušė daugiau kaip 7, o Kauno gub. dar daugiau. Bet pradėjas kalbą apie monopolius paašikšiu plačiau (nors

apie tai jau rašė).

Keturvalakiuose, 10 rugsėjo, išmušus monopolį, draugai iškelė-raudoną velevą demonstravo po bažnytkiemį mėtydami ir dalijdami atsišaukimus. Pinigus, kuriuos rado monopoliaus izde (apie 40 rub.) paėmę ir pasirašė į monopoliaus atskaitos knygas „Lietuvių Socialdemokratų Centralinis (?R.) Komitetas“, iškeliavo visi savais keliais. *Griškabudijj gi* iš 11 į 12 rugsėjo, naktį, prisiejo išmušti su kirviu duris, nes „sidelščikas“ neįleido. Kada keletas draugų įsigrudo per iškirstas duris, atėjo ir „pons“ pažiūrėti kas per svečiai teip anksti (1-mą valandą pusiaunaktyj) atsilaukė. Draugai sukibo į jį, idant atiduotų ginklą, kurį jis nuo valdžios turis; bet monopolčikas jokio ginklo neturėjo, kas pasirodė pas jį padarius kratą. Pinigus išėmė (kurių rado tik 2 rublius su kapeikoms), „gurgolę“ sumušė, iškabą sudaužė ir dainuodami revoliucionines dainas ir šaudydami iš šautuvų ir revolverių išvažiavo nežinia kur. Daugelį vyrų, kaip žinoma, vaidžią išvarė ant kelių metų į Rusiją. Man žodas, kad jiems nereiks but pas baltasias meškas 3 ar kelis metus, nes dabar Rusijoj ir podraug Lietuvoj mat daug yra gaisrelių ir žinoma tie gaisreliai su laiku susilies ir pasidarys didelis visuotinas gaisras, kurs nušluos šitam panašius darbus. Aš mislinu, kad tas minėtas visuotinas gaisras bus greičiau negu už 3 metų. Lai buna!...

Pas mus ir abelnai visur, jei užklumpa „šiuře“, tai policija — „vyrai į šakas!“ užtai jei kur susitelkia daugiau jos, tai tasyk tyko atmonyti tiems „vanagams“. Teip 10 rugsėjo Kybartų stoties bute (vakzaliuje) krėtė tulą J. Danckevyčių iš Pilviškių valsčiaus. Einant jam per vagzalių žandaras pareikalavo pašporto, o kad

reikalaujamas pašportas buvo jam parodytas, tai jis nužvelgė jį (Danck.) kaip „nemandagiai“ apsieinantį su caro tarnu ir nuvedęs jį į kantorą iškrėtė, bet nabagas nieko nepėšė, apart kelių antra-kartą apturėtų „nemandagių“ atsakymų. *B. Pseudonimas.*

Liet. Soc.-Dem. Partijos Atsisaukimai.

Kailadirbiu streikas Vilniuje 1)

IV. Lietuvos miestų darbininkus, o ypač Vilniaus apėmė noras kelti straikus. Vienomis prisieina net sulaikyti nuo neapsvarstyto streiko, bet niekuomet nepriesieidavo daug darbo padėti, kad jį išsaukti. Nepavykusio streiko pasekmės gali būti apgailėtinos, nes prisirengusi energija gali būti visai pasmaugta dėlei neatsakančio jos suvartojimo. Toliau prisieina rupintis apie pagilinimą to judėjimo, reikia pasirupinti, kad judėjimas nepasibaigtų šios dienos reikalais rupinimusi, nežiurėdamas visai į ateitį. Reikia pabraukti, jog ekonomiškai laimėjimai be politiškių nėra ilgi ir netvirtai. Todėl vienas atsisaukimas (spaud. lenk. 3,000 egz.) atkreipia atydą ir ant politikos. Jis šep skamba:

Draugai ir draugės!

Jūsų skundas ir turtingųjų godumas pakinkė jus prie begalinio darbo jungo ir palengva, bet be perstojo, iščiulpia jums kraują, idant jį paversti auksu. Bet tas auksas ne jums. Užmokesčiui už jūsų darbą šiandien turite troškias pastoges — tai jūsų butai, skįstą putrą — tai valgis, skarmalus — tai jūsų drabužiai.

Jūs nesykį kelėte maištus prieš skriaudas ir paniekinimą jūsų ypatos ir pradedant kelti

1) Zr. Nr. 37 ir 39. R.

straikus prieš išnaudotojus. Tuomet atėidavo talkon turtingiems caro bernai, ginkluoti kančiukais, šoblėmis ir karabinais. Varu norėjo perlaušti jūsų vienybę, paskui siuntė ant jūsų zandarus ir šnipus, gaudė prakilniausius iš jūsų tarpo, siuntė į Sibirą arba į kalėjimą. Visuomet jums įkalbėdavo klausumą ir tamsybę, visuomet slėpė nuo jūsų šviesą, atvirą, gryną teisybės žodį, uždraudė jungties draugoves, visuomet gerai suprastavo, kad susipratimas ir susivienijimas duos darbo žmonėms galingą spēką, kuri galės sugriauti dabartinę tvarką su jos skriaudomis.

Bet jūs, draugai ir draugės, nevisuomet atmenat, jog caro valdžioj turite kuopikčiausią savo priešą. Ji mokesčiais apilėšia jums paskutinį skatiką, iš jūsų brolių pridirbo sau klausų kardvių; valdžia visuomet palaikė turtinguosius ir visuomet spaudė darbo žmones, iš žmonių skurdo traukdamas sau liksmybės.

Vienok jūs, draugai ir draugės, bet ir šiandien, kuomet Lodzio, Varšavos, Odesos ir Kaukazo darbininkai lieja kraują ant gatvių ir stengiasi iš paskutinės sugriauti caro valdžią, jūs kovodami tik apie tą mislijate, kaip įgyti biskį trumpesnė diena, biskį didesnė alga.

Ar geru keliu einant? Ar iškovoti laimėjimai apmoka tą badą, skurdą ir kančias, kuriuos datirstate streikuodami?

Kovodami dėl pagerinimo savo buvio turite visuomet atminti, jog net laimėta streikas prie dabartinės tvarkos caro saualės yra tik mažu lopu ant menkų tankiai kiaurų jūsų drabužių. Neįgalėsit nė to lopo gerai prisiuti, nes meistras ar pabrikantas su caro kazokų pagelba greitai jums išplėš dešiniąja ranka ta, ką prispirtas buna duoti kairiaja.

Yra tiktai vienas kelias tik-

rų darbininkų laimėjimų — sugriauti caro valdžią ir atiduoti vedimą krašto reikalų žmonių atstovų rankas. Įgiję politišką laisvę ir po to išrinkę visuotinu, lygiu slaptu ir betarpiniu balsavimu be skirtu mo tautos, tikėjimo ir lyties mūsų deputatus į Vilniaus seimą, tuomet tik tikras bus mūsų laimėjimas. Toksai seimas išleizdamas mūsų Lietuvos kraštui įstatymus, perkels mokesčių našta nuopavargėlių ant turtingųjų, įstatymais sutrumpijs darbo dieną, paskirs mažiausią algą, padarys apšvietimą visiems prieinamu ir geru ir duos darbininkams tiesą laisvai ir per tai nuosekliai kovoti su išnaudotojais.

Taigi, naudokitės iš dabartinio caro valdžios apsilpėjimo, kuomet ant jo galvos iš visų krinta smūgiai, šaukite ir jūs.

Rinkite savo spēkas kovai su carizmu, organizuokitės ir tverkite kerštinčių pulkelius. Atsitraukite sau kasnį duonos ir už sutausotus kruvino darbo pinigus pirkite sau ginklus. Pratinkitės kaip apsieiti su jais ir dabar išvakarose kruvinos kovos su svetimtaučių valdžia, malšinkite ir bauskite niekšus ir nedorus caro bernus už padarytas jums skriaudas. Lai krauju užmoka už nedorybės, per tiek metų padarytas be baimės atsakymo. Lai jūsų širdis pripildo supratimas savo ypatos ir liuosųjų Lietuvos gyventojų drąsumas, kuris ves jus neužilgo į pergalingą kovą prieš carą, prie sugriovimo niekšiškos caro valdžios, prie įgijimo savarankės Lietuvos respublikos su seimu Vilciuje.

Smertis caro valdžiai!

Lai gyvuoja revoliucija!

Lai gyvuoja laisva lietuvių tauta!

Lai gyvuoja socializmas.

Vilniaus darbininkų komitetas
Lietuvių Socijaldemokratų

Partijos.

Vilniuje Liepos m. 1905m.

Isz Didz. Britanijos.

Bellshill, Škotijoje. Harrisono darbininkai — kriaučiai gavę perskaityti „Vien. L.“ žinią apie savo skriaudas ir J. Belckio šunybes, sujudo, tartum kas degančių anglių papylė; suprato, kad ir jiems galima pasipriešyti prieš savo prispaudėjus ir lupikus, ir subruzdą vienyti... Atsirado toki, kurie pradėjo išrodinėti, kaip jie sunkiai dirba, o teip mažai uždirba ir tt. Tapo surašyta ta visa statistika su kriaučių reikalavimais, kurie siveda iš 3 punktų: 1) prašalinimas meisterio J. Belckio, 2) sutrumpinimas darbo dienos: dirbt nuo ryto 8 valandos iki 8 val. vak., o subatos — nuo 8 ryto iki 6 vakaro, 3) padidinimo algos, palei darbą. Viena ypata norėjo tą žinią paduoti „Laiką“, matydama, kad tas laikraštis užstoja ir uždarbininkus. Bet čia redakcija ne norėjusi patarnaut darbininkams, nes girdi, tai ypatingas užsiuolimas. Mat kad viena ypata (meisteris) siurbia prakaitą keliems savo darbininkams ir dar tankiai apolbija arba net apmuša, tai tas nesivadina „ypatingu užsiuolimu“. Tik aprašymas vieno kokio pono sunybių ir suktybių, tai jau bus ypatingas užsiuolimas...

Broliai darbininkai! Turime gerai žinoti, kad joki ponai neateis mums į pagelbą ir neprivalome prašyti jų mylistų! Negalime atsidėti ant mūsų inteligentų; kas, ką jie lietuvių ir vadinasi mūsų broliais, jeigu su mūsų kraugeriais draugauja. Juk matote — ir čia yra viens — kits toks geradėjas... Vienykimės patįs ir išvien kovokim prieš mūsų siurbėles — kraugerius! Atsibuskim, draugai darbininkai, ir nebukim gyvulio vietoj. Klausykim ką socialistai sako: „Darbininkai vieų šalių; eikime išvien!“, tada sutversim mūsų

buvį sau naują ir išnaikysim visokią skriaudą.

Tegyvuoją socializmas!

Gandas.

Politiszkos žinios.

Maskolija. Tarp didelės mišios streikierių ir kazokų Maskvoje kilo baisios muštynės. Kariumenė zalpomis šovė į darbininkus, o šie į juos šaudė iš revolverių ir berte bėrė ant jų akmenis, teipogi bombas. Valdžia tvirtina, kad tuose mušiuose nieks nelikęs užmuštu, tik ar 70 žmonių gavę žaizdas. Nevaldiškos-gi žinios parodo, kad buvo užmušta su viršum 100 ypatų. Streikas Maskvoje visuotinas. Nė joks laikraštis neišsina, nes drukoriai streikuoja; nieks negal važiuoti, nes visi vežėjai ir tramvajų (strytkarių) konduktoriai streikuoja. Išviso streikuoja į 30,000 darbininkų. Straiškių vadovai prašė poliemeisterio leisti padaryt streikierių susirinkimą. Tas leido, ir susirinkę 2,000 streikierių apstoti kazokų, kareivių, policijos ir šnipų—nutarė streiką tęst toliau, kol darbdaviai neišpildys jų reikalavimų. Po to prasidėjo dideli areštai. Tik vienu duonkepčių—streikierių areštuota per 200 ypatų. Duona Moskvoje baisiai pabrango...

Tiflise (Kaukaze) buvo mėsata 10 bombų vienu sykiu į kariumenę keliose miesto dalise. Policija persitikrino, kad pasikėsintojai turi platų sąrašį.

Peterburge policija su šnipais suodė kelias slaptas spaudoves, kur spaudzino revoliucijinius atsišaukimus; iš tos priežasties areštavo 40 ypatų.

Varsavoje kareiviams, kazokams ir policijai duota pilna anarchija: gen-gubernatoriaus Skalono prisakyta be jokio atžvilgio malšinti visokius sujudimus. Valdininkai ir policija lupa baises kyšius, ir tik ačių tam godumui, bent turtingie-

jie gali išsipirkti iš tos caro valdžios anarchijos. Maskoliški laikraščiai rašo, kad tie valdiški lupikai ir streikuoja prieš papirkėjus, t. y. reikalauja daug didesnių kyšių. Varsavoje policija ant gatvių areštuoja vaikus su mokyklų mandieraitėmis apsirėdžiusius, už tai, kad tie neina į valdžios mokyklas, t. y., kad streikuoja. Žinoma, tėvai paskui brangiai juos išperka. Karės teismas 11 d. spalnio peržiūrėjo bylą Okrzėjos,—kuris jau valdžios nužudytas, o kurį areštavus, draugai norėjo atimt iš valdžios nagų. Už tai dabar liko nuspręsti myrio bausme Nadolskis ir Filipovič, 8-niais metais katargos Michalskis ir Pachamovič, 4 metais katargos—Veremovič ir Kozera.

Rygoje revoliucionieriai užpuolė ant kalėjimo, kur buvo įmesti 28 politiškai prasikaltėliai; tokiu būdu 12 iš jų tapo atliuosuoti, ir dabar da jų nesugavo. Iš užpuolusiųjų sugavo vieną, Petrą Snipe, darbininką pabrinko „Union“, kurs užmušė policijos pristovą Flikantusą.

Peterburge streikuoja politiškai kaliniai, t. y. nevalgo nieko, badu marinas idant tuomi priversti valdininkus išpildyti jų reikalavimus, kad su jais žmoniškiau apsieitų, o ypač, kad liautų gyvuliškai apsieję su moterims-revoliucionierėms ar socialistėms, kurių nemažai tų yra kalėjimuose.—Iš Helsigforso (Finlandijoje) kalėjimo pabėgo Hohenthal, kurs seniaus užmušė prokurorą Soineną. Finlandijoje revoliucija pradėjo da smarkiau gautis. Valdininkai šaukiasi prie caro, kad atsiųstų daugiau kariumenės. Valdžia tik-ką nusiuntė 14,000 kareivių, Helsingforse primušė poliemeisterį.

Abelnai viso Maskolijoje revoliucija neina žomyn, bet auga didyn.

Pietų Afrika. Burai, kurie anais metais kariavo su Anglija, dabar ruošiasi išvyti iš Afrikos vokiečių valdžią. Pirmyninku to sąryšio yra Andrius Devet, giminaitis ano garsaus burų janarolo Deveto, kurs karėje su anglais davėsi šiems labai atjausti. Burai nori išvyti vokiečius ir jų kolonijose įsteigti savo respubliką. Vokiečių valdžia areštavo Devetą ir kitus vadovus.

Rado didelės burų ginklų sąkrovą.

Vengrų visos partijos eina išvien su tikslu atsiskirt nuo Austrijos. Tik socialdemokratų su jais neina, kadangi patrijotiškosios partijos nenori duoti visuotino (visiems žmonėms) balsavimo, t. y. atima tą tiesą darbininkams. Toks liberališkų, demokratiškų ir kitokių partijų išvienėjimas prieš negeistiną jiems Austrijos globą nieko neatsieks, kadangi jie sykiu eina prieš pačius savo „brolius"—tautiečius—darbininkus; iš to kyla tik labiau supainiota maišatienė. Be darbininkų prisidėjimo nieko nepadarys.

Isz Amerikos.

Keturi broliai vienmečiai.

Trenton, N. J. Neseniai viena farmerienė Johnsonienė, Kinsingtone, pagimdė ant syketuris vaikus, ir visi sveiki, auga kaip reik; motina teipgi sveika.—Dvyniai tai nedyvai; bet keturyniai, tai tik, anot daktarų, vieną sykį iš 400,000 atsitikimų gali pamatyti dienos šviesą.—Paryžiuje į 60 metų buvo 108 tukstančiai gimimų, o tik vieną syk atsitiko gimti vienu sykiu 4-riems broliams. Paprastos milijonierių vagystės.

Peoria, Ill. Gran Jury perkračinėja atidengtas vagystes, kurias dirbo mokyklų superintendentas ir bankierius Newton C. Dougherty valdytojas

„Peoria National Bank“. Geo Schebly, buvęs klerkas Dougherty'o bankoje, sako, kad bankieriaus plėšimai pasieksią mil. dol. Įdomiausias dalykas kad surašė mokytojų imančių algas, atrasta 72 pavardės mokytojų, kurių niekados nebuvo ir nėra! Apkaltintasis sako, kad nepilnumas kasos busias ne didesnis kaip \$30,000, kuriuos jis iš savo kišenius užmokėsias.

\$ 50,000

už paslaptį.

New York N. Y. Vienas didžturtis apgarsino Herald'e, kad tuojaus užmokėsias \$50,000 profesoriui Behringui, jei šitas tuojaus apgarsis paslaptį savo išrasto vaisto nuo džiovos, bet su sąlyga, jeigu vaistas pasirodys pasekmingu.—Prof. Behringas yra išradėju teipgi vaisto nuo difterijos.

Netikęs padalinimas revoliucijinių pinigų.

(Rezoliucija. Protestas.)

Brooklyn, N. Y., 19-ta kuopa L.S.P.A. per savo mėnesinį susirinkimą 1 d. spalio nutarė: pinigai surinkti revoliucijos šelpimo fondan turi but siunčiami tik tikrajai Europos lietuvių revoliucionierių bendrovei, tai yra Lietuvos Socialdemokratų Partijai, ant rankų jos atstovo užsinyje—„Darbininkų Balso“ redakcijos.

Esame tikrai persitikrinę, kad kitų kuopelių ir komitetų revoliucijinių šiuo tarpu Lietuvoje nebuvo ir nėra. Dėlto-gi mes Brooklyniečiai nutarėme užprotestuoti patį ir kviečiame visą lietuvių visuomenę protestuoti prieš sąvaidišką pasielgimą C. Liet. Rev. Šelpėjų Komiteto Amerikoje, jog jis išsiuntė pinigus niekad nebuvusiems ir neesantiems (išmislytiems) revoliucionieriams, kaip tai: „demokratams“ ir „draugiečiams“. Ant kokių faktų pasiremdamas C. Kemitetas perkrikština juos

ant revoliucionierių, turinčių revoliucinę spėką, kurią reikia šelpti? Turbut, tik antų laiškų, kurios prisiuntė (kam? Red.) demokratai ir „draugiečiai“, kad mūsų centr. komitetas ir jiems duotų pinigų.

Demokratams („varpiečiams“) davė iš revoliucijos fondo 150 dolerių, o „draugiečiams“ 225 dol., t. y. tiek, kaip ir L.S.D. Partijai! Davė iš fondo, į kurį įplaukė tie kruvinai uždirtai centai vien šelpimui revoliucijos! Paėmė ir davė tiems, kurių revoliucijinių darbų šiandien visai nematyti!

Kas tuos pinigus suaukavo ir kam juos paskyrė? Suaukavo darbininkai, kuriems nuobodo kapitalistiškos valdžios jungas benešiot ant savo sprando. Auokavo tie, kuriuos sistema autokratiškos valdžios privertė apleisti prigimtą šalį, o svetimam sviete sau duonos karnio jieškot. Auokavo vyrai, moters, merginos ir vaikinai, kurie jaučiasi sloginamais, kurie atjaučia vargus savųjų tėvynėje ir kurie tenai yra datyrę skriaudas nuo teip vadinaimų „savųjų“, t. y. nuo dvarponių, pabirkantų, turtingųjų ukininkų ir dvasiškos bei svietiškos dabartinės sistemos čionovnikų. Dėlto-gi auokaudami tam šventam tikslui—revoliucijai ir skyrė tik tai tiems kurie ištikrųjų varo revoliucijos darbą, griauja tą nelemtą sistemą, — o tą daro Liet. Socialdemokratų Partija. Ar tie pinigai tapo tam tikslui suvartoti, kuriam buvo paskirti? Ne visi! Mūsų visagalys C. Komitetas tik trečdali davė revoliucionierių partijai. O dvi dalį teikėsi pasiūsti demokratam, „draugiečiams“ etc.

Kas tai yra tie demokratai ir „draugiečiai“. Demokratai yra tai antroji caro sosto, paremėjų frakcija. Pirmoji frakcija — tai biurokratai, konservatoriai, susidedanti iš didžiųjų valdininkų, didžiųjų dvar-

ponių ir fabrikantų, lyginai kaip ir patricaro pamilija. Jie visi nori užlaikyti caro sostą su visogalingąja jo valdžia, prie kurios jie gali spausti ir sunkti sau gardžius sycus iš tos šimta tūkstantinės minios darbininkų žmonių. Ant tos minios tam žmo jie remia visą savo galybę ir didybę, ir dabar, kada ta minia susipratusi pakėlė prieš juos revoliuciją, jų galybė smarkiai smunka žemyn, todėl jau ne vienais šaudymais ir kartuvėms nori sukilusią minią, nuramint, bet ir visokiais viliojimais, prizadėjimais visokių pagerinimų.

Antroji frakcija, tai mažesnieji dvarponiai ir pabirkantai, vidutinai pramonininkai, turtingesnieji ukininkai ir amatninkai. Jie nenori išaikinti caro sostą, todėl nenori ir revoliucijos, jie bijo jos, nenoria, nes mat per revoliuciją jie gali prarasti savo turtus. Jie tik nori reformų, t. y. pereinamųjų, kurių prašo nuo caro. Jie nori, kad caras ir jo didieji paremėjai—šalininkai neturėtų visogalingos valdžios ir prašo, kad jos dalį jiemsiems suteiktų. Tada sako, mes—ant riejis caro sosto ramsčiai — nurimsime ir visi išvien su tavim, care, ir pirmaisiais tavo ramsčiais valdysime visus žmones, iš kurių sau naudą spausime ne su geležiniu jungu ir kareivių duktuvais, bet su gražiu auksiniu darbo jungu...

Šitie antrieji caro ramsčiai dėl visoko skiriasi į kelias partijas: liberalai, irridantai, demokratai etc.; prie jų šlieja ir klerikalai. Bet jų visų vienas principas: turėti laisvę savo kapitalui plėtoti ir tokiu būdu viešpatauti ant minios dirbančiųjų žmonių. Todėl jie ir negali būti revoliucionieriais ir negali eiti išvien su revoliucionieriais, kuriais yra darbininkai, jų pačių skriaudžiami, išnaudojami — taigi natūrališkai jų pačių priešai!

Paziūrėję demokratų pro-

gramą, matome, kad jų revoliucijškumas siekia tik sulyg jų ypatingais reikalais. Ten ne neužsimena apie darbininkų klijos reikalus! Tartum jų padėjimas teip geras, kad nereikia jau nė minėti apie jo pagerinimą! O juk darbininkų klijas yra labiausiai pripausta ne tik caro valdžios, bet ir visokių ponelių, kaip jie ten nesivadintų — demokratais, ar liberalais. — Dėlto šita pripaustųjų klijas ir kelia tikrąją revoliuciją po socialdemokratijos vadovyste. Demokratai yra jų priešai ir dėlto prie jų neprisisidės.

Kas yra tie „draugiečiai“, kuriems C. Komitetas pasiuntė 225 dol., lygią dalį, kaip ir tikriems revoliucionieriams.

„Draugiečiai“ tai yra vieni iš tų irridentų, kuriems išdalies kiti... ir jie patys sau panevali įkalbėjo vardą „socialistų“. Nežinau kiek jų yra dabar; bet metus — pusantrų atgal jie buvo tik trys: Kapsukas, Vanagaitis ir Gražys. Tad ir visi „draugiečiai“ — iš trijų ypatų jų „partija“ skaitėsi. Ir turbūt ir dabar jie neturi Lietuvoje jokios organizacijos, nes niekad nematyt ir negirdėt kad būtų kada padarę po savo vėliava kokia—nors demonstraciją, ar nors viešą prakalbą. Kaip paprasti kompanjonai užsidėjo sau laikraštį, vardu „Draugas“ — jaunumenės moksliškas laikraštis, — teip jis ir vadinosi. Bet matydami, kad revoliucija rengiasi ir žmonės sudruzdė tam tikslui pinigus rinkti, apsišaukė save revoliucionieriais, (teip neseniai ir demokratai buvo padarę!), socialistais ir pareikalavo, kad ir jiems pinigų duotų. Ir Liet. Revoliucijos Šelpėjų Komitetas davė jiems; kas reikalavo, tam ir davė, o prietam mūsų vyriausias galvinis iš C. K. ant L. S. D. P. geros širdies nebeturi (jeigu kada reikės — paaiškysiu ir dėlko), tai pasitengė nubausti ją (L.S.D. Par-

tiją) mažiaus duodamas jai pinigų pašelpai revoliucijos. Gerą progą tam tikslui atsitiko: lengvai galima paremti jos priešus; nežiurint, kad ir jierardo revoliucionierių organizaciją ir tuomi kenkia revoliucijos darbui Lietuvoje. Dėlto-gi mes Brooklyniečiai protestuojame ir kviečiame visus protestuoti prieš tokius darbus C. Rev. Šelp. Komiteto. Turi visi pinigai eiti ten, kam jie yra paskirti — Lietuvos revoliucijos komitetui, ant vardo draugo Lizdeikos, t. y. į „Darbininkų Balso“ redakciją, Lietuvos revoliucijos komitetas — tai L.S.D.P., kito tokio komiteto Lietuvoje nėra.

Organizatorius 19-tos kuopos L. S. P. A. ir pirmsėdis Brooklyniečių Rev. Šelp. Kom.
J. Šukys.

Isz lietuviszku dirvo Amerikoje

Philadelphia, Pa. 10 spalnio „Laisvės kliube“ atsibuvo susirinkimas vietinės kuopos L.S.P.A. ir vietinio revoliucijinio komiteto. Tarpe kitų mažesnės vertės svarstymų, buvo pakeltas vienas klausimas labai rimtas, minėtinais, ar šios kuopos socialistai priitaria nurodymams Lizdeikos — apie neteisingą paskirstymą revoliucijinių aukų — ar priitaria tokiam paskirstymui. Karštai ginčai traukėsi apie porą valandų. Dr. Šliupas nurodė, kad revoliucionieriai esą ir „varpiečiai“ ir „draugiečiai“. J. Širvydas, „Kovos“ redaktorius, stovėjo iš kitos pusės ir nurodinėjo, kad tikrais revoliucionieriais esą beveik tik tai socialdemokratai. Didesnė pusė balsų buvo, kad siūsti aukas ir toliaus teip—pat, kaip išsiūsta, o prie Širvydo tepasiliko vienas balsas. Apart to didžiama kuopos balsų nutarė išreikšti viešą papeikimą Lizdeikai už apšmeižimą Ameri-

kos lietuvių. Ant to Širvydas teip įniršo, kad pasakė: „man gėda į tokią kuopą prigulėt, kuri šmeižia savuosius. Aš ištoju iš kuopos ir prigulėsiu prie Partijos kaip pavienis“. Tada jam atsakė vienas iš Dr. Šliupo pusės: „Apie Tamistą pašnekėsime ant kito mitingo“. Tuomi ir užsibaigė.

Buvo dar pakeltas klausimas, kad išreikšti papeikimą „Vienybei“ ir „Kovai“, kad tų laikraščių redaktoriai, būdami revoliucijiniame komitete, talpino Lizdeikos straipsnį ir nepridėjo jokios nuo savęs pasargos. Bet tas klausimas nusimaigė be pasekmių. Neįvyko ir tas, kas buvo teipgi pakelta, kad „Darb. Balsui“ darbaraukų neduot visiškai, nubaudimui Lizdeikos už rašinėjimą tokių straipsnių.

Buęs ant mitingo.

Plymouth, Pa. Spalio 16 mainose užmušė VI. Levani 21 meto, pergyveno 3½ Amerikoje paejo iš Lietuvos Kauno gub., teipgi Kauno pav., Kraikių parapijos. Paliko Lietuvoje tėvą ir dvi seseris.

Besitariant S.L.A. XXI seimui.

Po atsibuviam S. L. A. XX seimui praslinko veik pilnai šeši mėnesiai, bet ginčai laikraščiuose, neužsiganėdinimas S.L.A. sąnarių, kritiškos pažvalgos į tuos XX seimo atliktus nutarimus neišdilo ir po šiai dienai. „Darbininkų Viltis“ N39 tarpe kitko sako: „kritika išaiškina, teip sakant mūsų daug šviesos ant pakeltų klausimų, ir XXI seimo delegatai jau patys gerai apsvaistę tuos, ginčus sukėlusius, klausimus ir bus išdirbę savo nuomonę apie tuos klausimus“. Toliaus „Darbininkų Viltis“ apgailistauja, kad kritikaujanti raštininkai nesilaiko tiesos, vietoje bepusiško nuro-

dymo gerų ir blogų šalių, rašo vien asabiškus užsipuolimus, insinuacijas, pakelia asabiškus vaidus tarpe S. L. A. sąnarių ir tt. Kad lietuviški raštininkai tankiai savo raštuose nesilaiko tiesos, rašo vien užsipuolimus, aš čia neginčysiu. Bet tai užtėmijant reikia nurodyti kur yra dasileisti. Kodėl garbus „Darb. Vilties“ rašėjas nenurodė faktiškai, kas yra neteisingai užpultas ir apdrabstytas purvais ir kas yra, užpuolikai? Jug lietuvių visuomenė ir dauguma S.L.A. sąnarių mažai gali atspėti ir suprasti iš tų befaktiškų.

Beje, ginčai eina apie S.L.A. daromas užmegstas ugadas su S.L.R.K. Šmeižėjai(?) rašo po įvairiais pseudonimais, apkalbindami juos už sauvalę, už blogą vedimą Susivienijimo reikalų, už parsidavimą priešam ir tt. ir tt. Bet apšmeižtieji tyli, rodosi, kad tie visi apkaltinimai, primetimai blogų darbų yra ne jiems daromi. Tik retkarčiais laikraščių redakcijos stengiasi kaltus ir nekaltus apginti, bet ir iš tų apgynimų mažai ką galima atspėti ir suprasti. XXI S.L.A. seimas atras kaltus ir teisius ir išduos teisingą nusprendimą, — sako minėtas „Darbininkų Vilties“ rašėjas. Norint, kad XXI seimas galėtų ištirti dalyką, atvesti kaltus ir teisius, ir išduoti teisingą nusprendimą, pirmų-pirmiausia privalo žinoti ką atliko ir nuveikė jo pirmtakunas. Prie visatinų tardymų reikia žinoti, kas buvo veikta ant XX seime, kas buvo skundėjai ir kaltininkai, koki skundai ir pasiteisinimai apskųstųjų: XX seimas savo protokole, nežiniose nieko apie tai nepaminėjo; o be tikrų žinių ir nurodymu, XXI seimas jei ir užsigeistų ištirti dalykų stovį, tai negalės atrasti posmų galo.

Antra, tvirtinti tikrai, kad XXI seimas tai padarys šiandien dar yra per anksti. Ne-

galima tikėti ant prizadėtos kepsnies, kuri laksto šiandien dar ant oro. S.L.A. sąnariai gali pasilikti apviltais teip, kaip pasiliko nuo XX seimo ir laukti išaiškinimo tiesos metas nuo metų. Jug XX seimas be jokios sunkenybės galėjo viską bepusiška ištirti ir išduoti teisingą nusprendimą, bet to nepadarė ir kodėl? Eikime prie paties branduolio. Prismartino svarymas apie Sus. provą. Svarbiausi kuopų ir draugysčių reikalavimai, kad būtų teisingai atjieškotas S.L.A. turtas tapo atmestas. Provos vedėjai pp. Valentina-vyčia ir Paseckas teipgi centr. komitetas pp. Tareila ir Paukštis, pasirodė akyse seimui jau ne kaip kaltinami prasižengime priešais Sus. konstituciją, bet kaip be mažiausios klaidos nuveikę milžinišką darbą, ant didžiausios Sus. naudos. Tiesa, atsirado ir kaltininkai: p. Mikolainis ir jam pritarianti iš šalies buvo kaltinami už norą išaikvojimo Sus. turto. Bet galun galan ir šis stambus prasikaltimas tapo atleistas; visi be skirtumo pasiliko teisūs. Seimas mat norėjo pasirodyti krikščioniškai milaširdingu, o visuomenė — S. L. A. sąnariai — laukė nuosprendžio, parodymo tiesos — ir per tai turėjo kilti nesu-sipratimas. Pagal teisingą ir sveiką supratimą seimas privalė pasielgti rimtai ir aiškiai. Jei buvo pamatas, kad p. Mikolainis sauvališkai aikvoja Sus. turtą, jei pp. Valentina-vyčia ir Paseckas, Tareila ir Paukštis savo pasielgimu daro Sus. blėdį, tai jie buvo verti nubaudimo. Lai kenčia pavienės ypatos jei josios prasi-kalto, o ne visuomenė ir visuomeniška organizacija turi nukentėti už jas. Iš antros šalies: jei seimas pasirodė, kad skundai ir užmetinėjimai yra vien melagystė, išmislyti erziniai, neturinti su tiesa jokio susirišimo, tai šitokiam atvėjy sei-

mas privalė atmesti viską į šalį nedarant savo nusprendimo. Išklaudyti skundus vienos ir antros šalies, ir paskui išduoti nusprendimą, jog visi yra nekalti tai yra tikra ironija! Užbaigimas provos šiokiu ar tokiu budu buvo reikalingas dėl sučėdijimo nereikalingų kaštų ir Sus. turto. Labai gerai. Bet man užėina dar vienas klausimas; ar pirmesni seimai to viso nematė, jog einant į provą reikės aikvoti Sus. turtą? Manding, jog viskas buvo matoma ir suprasta. Visuomenė ir S. L. A. sąnariai be skirtumo geidė ir geidžia santaikos. Tik kartu geidžia kad toji santaika būtų žmoniška, geidžia, kad asabiški bizniai nebutų statomi pirmiau už reikalus visuomeniškus, kad nebutų varomos slaptos agitacijos, dėl prašalinimo nepatin-kančių išrinktų per seimą kom. sąnarių; kad nebutų laužoma Sus. konstitucija, niekinamas čarteris, pamatas mūsų Susi-vienijimo ir ant galų galo, kad vietoje artimo susigiminiavimo su Sus. ardytojais ir skambinimo su jais stiklų šampano, būtų vedamas atviras teisingas darbas. Jei provos ir centr. komiteto sąnariai nebutų dasileidę augščiau minėtų ir dar kitų svarbių klaidų, tai ginčai visoki smeizimai nebutų radę sau dirvos. Užbaigdamas savo patėmyjimus statau dar vieną klausimą: būtų verta užvynioti XX seimo apvyniotą į minkštą bodelną negerai atliktą darbą, ar XXI seimas ištirdamas visą dalykų stovį atneštų kada nors Susivienijimui naudą? Tik visuomenė gali buti tikru patarėju ir išrištoja viso klausimo.

Su guodone

J. Kazakevičia

Ex-priziurėtojas S.L.A. izdo.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“.

• Brangūs draugai! — Metai baigiasi ir vėl ateina laikas rinkti naujas komitetas į centrališką vyriausybę. Šįmet biskį susivėlšim su rinkimais štai dėl kokios priežasties: Aš ir kiti draugai central. komiteto jaučiam, jog susirinkimai T. M. D. lėšuoja šį bei tą kuopom. Taigi jie turi būti su didesne nauda arba, kad galėtume ką nors daugiau atlikti ant tokių susirinkimų. Aš rupinausi, kad ant rinkimų būtų gatava kita knygelė arba ir dvi, bet kad ne teip viskas galėjo išsipildyti, tai nelaikau sau už kaltę. Dabar spaudoje yra dvi knygos: „Živilė“ ir „Socializmas ir darbininkų klausimas“. „Živilė“ spaudinama „Vienybės Liet.“ spaustuveje ir anot tamtos Paukščio, nebus parengta iki pradžiai metų. Antroji knyga yra „Kovos“ spaustuveje spaudinama; tikrai nežinau kada ji bus gatava, bet tikiu, jog lapkričio jau visgi bus atspausa.

Tad aš misliū, jog blogo draugai jokio nematys, jeigu biskį susivėlšim, vis tiek mes apsidirbsim prieš naujus metus su rinkimu central. komiteto. Taigi, kaip tik gausite pirmą knygą „Socializmas ir darbininkiškas klausimas“ veikiai meldžiu šaukti susirinkimus ir rinkti komitetą į centr. vyriausybę. Šįmet turime rinkti į šias vietas: prezidentą, sekretorių, kasierių ir vieną į literatišką komitetą. Jeigu tamista V. Daukšys apsiims dar patarnauti tai ir liter. kom. bus pilnas, vienok rinkti reikia. Sekretorius tamista A. Ramanaukas atsisako nuo vietos ant toliau, todėl jį perstatyti būtų nereikalingas, nes jisai padavė savo resignaciją.

Paskutiniai balsavimai išsaukė 23 kuopas pasirupinti apie gerovę T.M.D. kaslink iš

ėmimo čarterio; 15 nubalsavo, kad čarterio nereikia, o 8 pritarė čarterį šimti. Tad čarterio klausimas pasilieka teip kaip buvo: **be čarterio**. Visos kuopos pritarė, kad pinigai T. M. D. draugystės būtų gerai apsaugoti. Kiteip dabar negalėsime apsaugoti pinigų, kaip tik rinkdami kasos apekunas, kurie ypatingai turės kasierių po kontrole, nes T.M. D., kaip draugystė, nebus užtarta Amerikos tiesų nes neturi čarterio, kad išrinkti kasos apekunas, aš nežinau kaip bus galima tiesioginiu sąnarių balsu? Apekunai turi būti tam pačiam mieste, arba nors apie linkėje, kur randasi kasierius, nes prižiurint kasą reiks susišimū apekunam su kasieriumi, o jeigu būtų toli nuo vienas kito pasidarytų nereikalingos lėšos vazinėjimo. Šitam reikale aš įneščiau, kad išrinktas centr. komitetas paskirtų apekunas kasos, nes tik pasibaigus rinkimam bus galima žinoti kokiam mieste kasierius bus išrinktas tad tame mieste ir apekunas kasos galima būtų išrinkti. Tas mano įnešimas ir meldžiu visai nepaisyti, bet teip daryti, kaip kuopoms bus gerai.

Beveik visos balsavusios kuopos pritarė, kad paskirti pinigų iš T.M.D. kasos ant revoliucijos reikalų. Šimtas dol. tapo nusiūta ant revoliucijos įrankas Amerikos revoliuc. komiteto.

Paskutiniam laike tamsta J. Naujokas padovanojo tukstantų cigarų dėl T.M.D. kad kartu su laikrodėliu padonavotu per tamstą K. Pašakarnį išleistume ant tikiety ir pelną pavestume pašelpai revoliucionierių. Du tukstančių tikiety atspaudėm ir išsiuntinėjom kuopom po 20 tikiety ir dabar širdingai meldžiam draugų, kad kaip galėdami veikti išparduotute nes ant 3 gruodžio bus traukimas tų dovanų Brooklyn, N. Y. po No 73 Grand str. Galus tikie-

tų ir pinigus siųskite tiesiog pas kasierių J. Naujoką Box 157 Madison Sq. Sta New York, N. Y., nes jisai apsiėmė užbaigti traukimą tų dovanų. Ant tikiety įsiskverbus klaida; turi būti šiteip: pirma dovana sidabrinis laikrodėlis ir 200 cigarų; antra 300 cigarų; trečia 200 cigarų; paskutinės 3 po 100 cigarų. J. Ambrozevičia iš Gilberton, Pa. į pora dienų pardavė 20 tikiety ir užprašė daugiau prisiūsti.

Pasidarbuokime broliai paroduodami šiuos tikietus gal surinksim kelis centus dėl labo tėvynės.

Centr. komitetas nutarėm ir paskyrėm konkursą 25 dol. už parašymą knygutės „Kaip gali pagerinti savo buvį, Lietuvos darbininkai“ t. y. tie kurie dirba žemę ir tie kurie dirba pabriuose būtų labai naudinga, kad kas nors užimtų parašymu tokios knygelės Amerikoj arba Lietuvoj.

„Kova“ dar kartą gylė, užkaštus išdėtus ant paveiklo kuris atnešė naudą T. M. D. prikišdama netaktišką švietimą žmonių. Mat kad ne čia tai tų, vis randasi žmonės su liuosais šriubais ir tai dar mokėti. Gerai kaip pinigų yra, bet rinkti juos mat ir taktikos reikia. Tiek tuom kartu pamenu pranešti.

M. Paltanavičia prez. T.M.D.

Baltimore, Md. 7 d. spalinio T.M.D. kuopa laikė savo paprastą susirinkimą, kuriame pasirodė, kad T.M.D. čarteris nereikalingas apsaugojimui T. M. D. izdo, kadangi jame pinigų mažai lieka nuo išleidimo knygų.

Matydami čionykščiai lietuviai, kad Rusijoje ir Lietuvoj revoliucija yra labai pakilus, nutarė paaukauti revoliucijos reikalams iš Tėv. Myl. izdo \$200,00 ir pasiūsti į „Darbininkų Balso“ redakciją. Baltimorės T.M.D. nepripažįsta demokratų arba „varpiečius“ už

revoliucionierius; teipgi nepripažįsta „draugiečius“ už partiją, tik už kelių ypatų kuopą, ir nepripažįsta aukauti lygiai su partija.

Broliai ir sesers! Nesigailėkime aukų lietuviams kovojantiems už mūsų gerovę ir laisvę. Jeigu mes jiems teip padėsime dirbti, tai greičiau bus pagerintas gyvenimas mūsų seniems tėveliams, broliams ir seserims ir mums patiems geriau bus sugrįžti į savo brangią tėvynę Lietuvą. O pinigų kaip reikės išleidimui knygų, tai kuopos sudės ir vėl bus pinigų ir galėsime savo darbą varyt pirmyn!

T.M.D. kuopa.

Nauji sąnariai.

New Britain, Conn.	
Karol. Mickevyčius	1,20
Vinc. Marteckas	60
Raul. Petrauckas	60
New Yor City.	
Vinc. Kraučionas	60
Izyd. Matijošaitis	60
Scranton, Pa.	
Ant. Deltuva	30
Juoz. Deltuva	30
Glasgow, Škotija.	
P. Paplauckas	2š. 6p.
J. Kvietkauckas	2š. 6p.
J. Dielbokas	2š. 6p.
P. Dielbokas	2š. 6p.
J. Kukanauckas	2š. 6p.
A. Urba	2š. 6p.

T.M.D. Sekr. A. Ramanaukas.

Laiškas iš Mandžurijos.

Gerbiamasis drauge Juozai! Gavęs jūsų laišką dideliai nudžiugau ir nusistebėjau, nes barate mane už tai, kad aš prašiau rusiškai rašyti; meldžiu užtai dovanoti, nes tai buvo mano laiške apsirikimas ir per tai jūs nesupratote. Aš prašiau tik adresą parašyti rusiškai, bet ne patį laišką, ir meldžiu daugiau nerašyti į mane rusiškai. Jūs gal manote, kad kiekvienas laiškas atėjęs į Mandžuriją eina per cenzurą—

tai tas netiesa: rašykite man kuodaugiausiai naujienų iš mūsų krašto; atrašykite man, kaip ir ką matote apie Lietuvos atbudimą. Aš namie budamas menkai skaičiau lietuviškus raštus ir man rodėsi, kad Lietuva įmigusi, bet kada atvažiauvau į Tolymus Rytus ir po kriušą švininių ir špižinių kulkų pradėjau skaityti lietuviškus raštus — gaudamas nuo draugų — užsidegė širdis karšta meile tėvynės. Šiandien nors kariaujame, ir kas valandą laukiame mirties, bet kaip tik užsidega krutinėje kraujas meile tėvynės — viską, rodos, užmiršti ir nusiramines sau manai: padėtumei nors svetur galvą, bet tik už garbę ir labą tėvynės...

Bet tik tas nuliudina mūsų draugų lietuvių širdis, kad aplaistę savo krauju plačius Azijos tyrus — paliksime sve timiems; mūsų kraujas neištrauks brangiosios tėvynės iš netikusios politikos sąvaržių... bet tik gal dar labiau suvaržyti visokiais mokesčiais. O kad galėčiau sugrįžti tėvynėn, nesigailėčiau vargti jos labui. Už prisijustas žinias širdingai ačiu — pasidalinu jomis tarp draugų, visi pasidžiaugiamė, visų tarsi akys nušvinta išgirdus ką nors apie tėvynę.

Naujienų didelių nėra, aš pakol-kas sveikas. Mušių didelių ir nėra, tik kaip kada užėina švininis lytus, kulnis atkeliam, pabėgam ir vėl ramiai laukiame, kol kas pakuburkštys. Jei liksiu gyvas ir vėl parašysiu. Dabar likite sveiki; linkiu Jums viso gero.

Su pagarba

Jonas Baltrukonis.

Liepos 24 d. 1905 m.

Smulkmenos.

MASKOLIŲ VALDŽIA PERSEKIOJA
SĖLPIMĄ VARGDIENIŲ.

Tas jau seniai žinoma: valdžia privatiškoms ypatoms, ar-

ba net draugijos sąnariams neleidavo rinkti aukas pašelpai vargdienių, net aukaut kartais neleisdavo, be policijos žinios; o dalį tas aukas vien tik tai policija ar šiaip valdininkai galėdavo (sau į kišenių!) Nuštriuopuodavo, net arcštuodavo kartais gana įžymias ypatas, kurios mėgdavo nešti pašelpą baduoliams ir tt.

Tas buvo seniaus — tai nedyvai, nes valdžia buvo stipri. Bet dabar, kada ji nusilpnėjus priversta, yra duoti palengvinimus ir daryt reformas, tai ypatingai įdomu žinot apie tokias — pat jos užmačias, ką matysim iš žemiau paduoto cirkuliario. „Vyriausioji Spaudos Dalykų Valdyba“ (prie Vidaus dalykų ministerijos) liepos 27 d. (s. st.) išleido sekančio turinio cirkuliarą (po No. 8269):

„Paskutiniu laiku prasidėjo pasirodyti laikraščiuose straipsniai apie vargingą padėjimą darbininkų ir jų šeimynų, iš priežasties persitraukimo darbų atsitikus streikams kaikiuriuose pabikuose ir dirbtuvėse, prie tam yra atidengti net tam tikri skyriai (rubrikos) rinkimui aukų, užvardinti „aukos naudai badaujančių pabikininkų darbininkų Peterbuge“. Priimdama tai su nuovoka, kad ant paramo cirkuliariško įsakymo iš 22 d. gruodžio 1902 m. visokios rūšies atsišaukimai ir raginimai prie aukavimų gali but spauzdinami ne kiteip, kaip tik tai leidžiant policijinei vyriausybei, Vyr. Sp. Dalykų Valdyba, pagal Vidaus D. Ministerijos įsakymą, rodią pp. laikraščių redaktoriams umai pertraukti tolesnį spauzdinimą pažymėtų atsišaukimų ir patį rinkimą aukų, sulyg tol, kol negaus tam tikro leidimo, jei tokio da negauta.

Vyr. Sp. V. viršininkas
Belgard“.

POLITIŠKI IŠTREMİNIAI ANT SACHALINO SALOS.

Dr. M. Russel (iš New Yorko?), kurs nukeliavo į Japoniją dėl palitiškų Maskolijos ištremtinių, kurie dabar paleisti toje Sachalino dalyje, kurią paėmė japonai, duoda šitokias žinias per „Daily Mail“ korespondentą iš Tokijos:

Japonija paliosavo išviso 39 ištremtinius. Tarp jų yra: dr. Trigoni, įmestas 1882 m. ant 20 metų į Šliseburgo tvirtynę už dalyvavimą prie užmušimo caro Aleksandro II; atėdėjus jam tą baudą, liko išsiųstas 1902 m. į Sachaliną. Toliaus, Stanislovas Bugajski, Juozas Šmaus ir Bloch, nuspręsti Varšavoje 1884 m. (prie gulejo prie socialistų organizacijos „Proletarijat“) į gilumą Maskolijos kalėti: vienam 6 metus, kitam — 10, trečiam 20 metų; paskui išsiųsti į Sachaliną. Dr. Russel sako, kad maskolių valdžia daug tų kankintinių išvežė į kitus pakraščius tuojaus iškilus kare, daugeliui karės metu pasisekė pasprukt. Visi ištremtiniai, japonų paliosuoti, važiuoja į Ameriką. Dr. Russel apalgavoja juos drauge su vienu rusu šiandien Amerikos piliečiu ir karštu veikėju reikale Maskolijos laisvės.

„SUSIRINKIMŲ LAISVĖ“ MASKOLIJOJ.

Spalnio 7 d. grapo Solskio komisija, Peterburge, pabaigė savo tarybas apie projektą įsakymų, sulyg vedicno agitacijos rinkimuose į caro Dumą. Sulyg tais įsakymais policija galės uždaryti rinkėjų susirinkimus „tik tai“ tokiuose atsitikimuose: 1) jeigu jie visai nuskrįs nuo savo tikrojo dalyko (nuo kalbėjimo apie atstovus); 2) jeigu susirinkimuose bus iškalbamos tokios nuomonės, kurios gali iššaukti neapykantą tarp visokių žmonių luomų; 3) jeigu tvarka susirinkimuose bus suardyta kokiais nors šauksmais prieš valdžią,

arba per provakaciją, antpuolį ir nepaklusnumą valdžioms; 4) jeigu bus platinami atsišaukimai ir knygelės prieš valdžią; 5) jeigu susirinkimuose bus ypatos neturinės tiesą ten buti, o nenorėtų išeiti iš salės; 6) jeigu susirinkimas turės charakterį grėsiantį visuomenės palaimai ir ramybei. — Taigi tie įsakymai duoda pilniausią tiesą policijai daryti tą, ką ji ir iki šiol daro. Ta pati sauvale viešpataus ir toliaus. Taigi da revoliucionieriai reikalingi...

Kur dingo gūžynės?

(Novelė.)

Kaip tik šiltas, bangus lietus apsisotojo, tuoj pasileidau, tiesiog per „rugių-lauką“ į netolymą kaimą, kur buvo mano motinos tėviškė. Graži vasaros diena, ypatingai po lietui, didelį ant manęs įspudį darė. N'atsigėrėjau puikumui gamtos, kuri gražiai pucė mūsų „lygius laukelius“. Lindau siaura azia, alkunėmis į šonus stumdamas rugius, — darydamas sau taką. Puikiai išrodė rugiai, jau į stuomenį išaugia, o vėjui dvelkiant liuliavo lyg jurių bangos. Teip bebrisdamas per rugius ir pievas, nė nepasijutau kaip atsiduriau ant „Tabarų“ kalno. Nuo čia, budavo, kaip ant delno matydavai Mėldazių kaimą, kurs už upelės Vabalkšnės dunksojo gražiam medžių gojų. Tai tikrai buvo ypatingas kaimas! Tenai dar buvo užsilikęs tikrai tautiškas budas tarp jo gyventojų. Pirmą kart įėjus jautiesi, budavo, kad esi tuose laikuose, kada mūsų bėčiai dar gilioj senovėj gyvendamė, nepazino jokio svetimtautiško raugo. Ant galo ne tik žmonės, ir triobos išrodė gana tautiška: grinčios iš apvalainių medžių, kirviu į sąsparas suręstos, su didelėm palėpėms ir mažais langučiais, — išrodė lyg tvirtynės.

Teip žmonės gyveno tam savo kaime ir buvo linksmi. Nedėlios dieną jaunimas, kad susirinkdavo kur pas vieną ukininką, kad parengdavo sau guzinę, tai net gražu budavo žiūrėti! Kiek ten pasakų pripasakotą, kiek ten dainų pripriedota... Ne viens „bernelis-dobilėlis“ pasekmingai išsiringo sau „mergelę-leliję“... Dailu buvo tame „jaunimėlyj“ šokti! Vaikinai tautiškuos rubuos, gražus, patogus; merginos su rutoma ant gelsvų kasų, išrodė nei Vaidelutės!..

Vietinis tai buvo iš (man žinomų) kaimų, į kurių nė vėjas n'atnešė nieko svetimtautiško! Rodos kad tie medžiai, kurie jį dengė, — gynė-slėpė nuo atėjusių, ypatingai šiame laike teip užplovusių mūsų tėvynę. Bet kaip man pasidarė lindna ir graudu, kada nuo kalno, vieton to gražaus kaimo, pamaciau — pilną apygardę priroglitą „begalių“...*) Ant kaimavietės rėpsojo keli seni medžiai.

Mat buvo išėją ant kolionijų.

Eidamas per kalną smlyčiuotu keliu, užtėmijau ateinant nuo Vabalkšnės tilto žmogų. Žiurau, ugi, senis ukininkas Jonas.

Labą džen, tėvai! Ugi kur jau teip keliauji? — užklausiau.

— „Einu pas Motiejus“ — atsakė atsikosėjęs ir pypkę iš dantų paleidęs.

Tai ką gi, ar smagiau ant kolionijų išėjus?

— „Gana, gana jau... Iš-krikom lyg Grige bitės ir viskas. Tiek vargo su toms trioboms, tai ne kepurės pakylėjimas! Bandyk žmogau visas perkelt; net gerklėj pakarsta... Dabar gyvenam lyg laukiniai. Anė tu su žmogum sueisi, anė pasikalbėsi. Sakau, lyg laukiniai! Bandyk dabar iš galo laukų eiti kur pas viens kitą; kelių neturim nė kur išvažiuo-

*) Bagalė—grinčia, nuo priemonės galo n'uzbaigta.

ti, nė kur išeiti. * Mat, jau su tuom sklypu žmonės, kaip jį turi prie daigto, tai vis jau geriau kaip kaimo ant šniurų. Tik ką baisiai nobodu. Ugi nedelioms, ak tūmista žinai, tai ir mės, seniai, budavo nusibovijam, bežiurėdami į jaunimą, kur budavo sau gražiai susirinkę tai šokdavo, tai giedodavo. O dabar, mat nevalnia ir neparanku, nė susieit iš galų laukų“.

— Gerai, tėvai, — pertraukiau jam — neparanku, tai tiesa, bet dėlko nevalna?

— „Matai tamista, jau ir kunigai už susirinkimus bara. Ana, mus „jaunukas“ iš sakyklos iškeikė ir tuos namus kur žmonės susirenka“.

— Sėsk tėvai, štai čia ant azios, o aš papasakosiu, jog susirinkimai yra labai reikalingi:

Dideliuos miestuos, mokėti žmonės, turi tam tikrus namus susirinkimams. Ten susirinkę apsvarsto savo reikalus, laiko pamokinančias prakalbas, pasilinksmina ir teip pasaldina savo gyvenimą ir padaro jį laimingesniu. Tik, žinoma, rusų valdzia, yra tokia nozmi, jog savo žmones geidžia tamsybėj laikyti, kad juos galėtų paskui skriausti ir kankinti; už sueigas baudžia ir zandarais uzleidžia. Tas jās „jaunukas“ tai turbūt tiek supranta apie labą ir apšvieimą žmonijos, kaip višta apie kompasą. Lyg sueigos, gužynės jaunuosius išdykino?

Ar, po akių senių, nepadoriai jie sau šokdavo, dainuodavo, pasakas pasakodavo, bei mįslius mįdavo? Ar gi nepadoresni tasyk buvo? Išnyko gužynės, išnyko dainos, išnyko pasakos... ir tt., o jų vietą užėmė girtuoklystė, lošimas kortosna... Vai ką veiks parėją iš bažnyčios? Kur nueis, kur nusilinksms? Tai neina iki pavakarei nemon, o geliančia alkunes į karčiamos stalus, gerdami, arba kortosna lošdami. O mergos?! Ar ne-

daugiau jų dabar yra pametusių „rutų vainikėlių“ negu seniau? Snaus, snaus per visas šventas dienas kur patvoryj... Nobodu! Tai kitą nedėlią ir jos lieka karčiamoj. Eina, paskui, lyg žasiukai svyrudami ir ne viens javus, lyg kaimenė, ištrina... — „Teip, tamista! Kodėl tamista į kunigus n'ėjai. Geriau pamoksius įsakytum už mus „jaunuką!“ Turbut nenorėjai?...”

Aš nusišypsojęs pakilau, suspaudžiau seniui jo išdžiuvusią, nuo sunkių darbų ranką ir traukėva abudu kas-sau.

J. Nebrėka.

Malonus viengėniai!

Aartinas diena rinkimų, kurioje kiekvienam ukėsiui, pareiga yra dalivauti. Yra tai viena diena metuose, kurioje lygias tiesas turi — turtingi ir beturčiai, išnaudotojai, ir išnaudotojai mokslinčiai ir bemoksliai. Prie balot bax'o galybė ir tiesos jų lyginas: tik priguli nuo apsipazinimo kaip tą vienintėlį ginklą vartot, apsigynimui savęs. Ant balsuojamojo tikieta tik trys svarbesnėsės partijos figuruoja. Dvi pirmosios teipogi nėra mums svetimos, joms dėkavoti turime už mūsų nedateklius. Iš jų abazo inicijatyvos kyla badaujanti streikai ir sauvalška kapitalistų anarchija. Tai yra partijos Astorų, Venderbiltų, Morganų ir Rockefellerių; tai yra partijos trustų, jų reikalu yra kuodaugiasiai darbo vaisių užgrėbti, o kuomžiausią dalelę darbininkams duoti. Tos partijos vardijasi viena „demokratiška“, kita „republikoniška“, panašios į viena kita kaip dvyniai, tik skiriasi vardais, — iš principo yra tik viena kapitalistų partija. Jų samdyti agentai, kaip vilkai staugia giesmę gerų laikų, kaip varnai krankia įvai-

rius prizadėjimus, kurių niekada neišpildo, (free lunchs, alų ir cigarus tai jau duoda visada, mat jau tą patarlę jie ir praktikoje vartoja: „kaip žmogus girtas, tai ir bagotas“; dėlto gi ir neleidžia žmogui išsimiegoti iki-pat pabaigai balsavimų). Bet kaip žuvys tyli, apie statistiškus faktus, tyli, kad darbininkų padėjimas eina kas-kart blogyn, kad unijos prieš kapitalistų galybę nebeturi jokios vertės: tyli, kad urėdininkai ant tikieta jų partijų išrinkti visur ir visuomet tarnauja tik vien kapitalistams, o ne balsuotojams darbininkams. Kiek jau mainėsi tos partijos urėdystėse, o ar darbininkų padėjimas persimainė bent kada? Ar gi nematome, kad padauginus penkiais centais ant dienos darbininkams algą, pabrangita penkiais centais svaras mėsos, apdaro, arenda stubų ir kuras (net ir spaviednė Brooklyne pabrango: iš 3 ant šešių dol.; mat ir Bažnyčia Šventa atjaučia svyravimą darbininkų kišenėse...) Ką gi ženklina padauginimas algos, jeigu trigubai ir ketur-gubai atima už pragyvenimo reikmenis (tur but dėlto teip daro darbininkų „geradėjai“, kad pradziugdyt duodami, o labiau nuludnįt atimdami; tai nebus teip nubodus darbininkui gyvenimas, vis-gi tai permamos.) Dėlto-gi, jauzdami tokias skriaudas, matydami apgavystes ir vien tik šidijimus ponų kapitalistų iš mūsų darbininkų luomos, stokim į kovą prie „balot bax'o“ balsuokim už savo kandidatus, už socialistų partiją, o ne už tuos, kurie nuolat iš mūsų tik šidija.

Susirinkimas ir prakalbos

atsibus spalio (October) 31 d. 7 val. vakare, Gergino svetainėje 91 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Prakalbos bus laikomos keturiose kalbose, lietuviškai šnekės pp. Perkunas ir Miko-

lainis; angliškai, Mr. Leey; rusiškai dr. Ingerman; lenkiškai Aleksandras Dembskis. Visi kalbėtojai yra vieni iš geriausių, koki randasi New Yorko apskrityje. Meldžiami visus lietuvius ir lietuvaiteles kuoskaitlingiausiai atsilankyti. Teipogi kviečiame republikonus ir demokratų atsivesti savuosius lyderius ir tuos samdytuosius advokatus, bus kiekvienam maloniai balsas duotas visose tose keturiose kalbose. Tegul darodo faktais gerumą savo idėjų — gal mes klystame, o jie turi tiesą... Jie niekada neduoda mums balso ant savo susirinkimų, o mes juos kviečiame ir mielai jiems duodame balsą, kodėl gi neateina. Kviečiame kaip darbininkus teip ir politikierius.
19 kuopos L.S.P.A. Komitetas.

Ar busit unijos vyrais ar vergais?

Ar jūs girdejt, ką prezidentas Mitchell kalbėjo jums?

Mainieriai kietosios anglies turėjo progą girdėti prez. Mitchellį pasakojant, dėlko jie turi būti unijos sąnariais, ką un. yra jiems padarius ir ko nuo jos da galima tikėtis, ir tie, kurie da nepriguli prie unijos, negali dabar išsikalbėti, kad jie nežino apie tas geradėjystes, kurias jie gali įgyti, jei tik jų paprašys.

Ar daugelis yra neprigulinčių prie unijos po tam, kada girdejo Mitchellio kalbą? Mes norėtume sustatyti juos visus į eilę ir tegul kiti darbininkai pažiūrėtų į juos.

Mes pasakytume jiems: „Grižkit atgal į savo gimtinę šalį, bukite bernais žemės savininkų, vergais turtingųjų, prakitukite už mažą algą, kurią ten galite uždirbti, nes jūs nesate verti gyventi ir dirbti tokioj progresyviškoj šalyj, kaip ši“.

Grižkite atgal, nes jūs nebranginate gerius uždarius, kad gaunate juos; jūs nebranginate progos apsišviesti, tapti neprigulmingais ir pagerinti savo padėjimą; jūs nežinote, kaip patiems pastoti geresniais ir kitiems krigelbėti geresniais tapti. Jūs jau neatsakote ta tolynzengystės dvasiai, kuri pagundė jus čion ateit.

Mes net daugiau norėtume pasakyti ir aštriau. Nes kas gali išstylėti matydamas žmones, kuriuos norėtų galingos pajiegos pakelti augštin, norinčius tas pajiegas nusloginti savo mirtina neveiklumo svarba? Unija už juos darbuojasi, jau daug ką jiems iškariavo ir stengiasi daugiau iškariauti, bet jei reikalinga jų pagelba. Jie turi trokšti turėti didesnius uždarius ir trumpesnes darbo valandas. Jei jie nepriguli prie unijos, tai lygiai, kaip kad jie sakytų: „Ne, mes to nenorime, ko unija reikalauja“. Mainų savininkai skaito, kad kožnas darbininkas, kuris neprisideda prie Mitchello su reikalavimais geresnių išlygų, visai tų išlygų nenori. Ir su kiekvienu žmogum, kuris pasilieka tokiu budu neveiklus, unija netenka tiek pajiegų. Didesnė pusė kietosios anglies mainierių atėjo iš kitų šalių. Prileiskime, kad kiekvienas iš jų neprisidė prie unijos. Ar jūs žinote, kas tada atsitiktų? Tada visai nebutų unijos.

Ar žinote, kas būtų, kad un. nebutų? Mokestis, kurią dabar gaunate, būtų sumažinta. Vietoje dirbti 9 valandas ant dienos, dirbtumėt 10, 11 ar 12, vietoje pirkti paraką už \$1.50 mokėtumėt po \$2.75 už kegę; vietoj pirkti, kur norit.

Vietoj but neprigulmingais darbininkais, reikalaujančiais atsakančios mokesties už jų darbą ir atsakančių darbo val. jūs butumėt tikrais vergais anglinių kompanijų. Tas nėra jo permainymas. Lygiai teip buvo, kol nebuvo unijos.

Isz visur.

Vokietijoj eina streikas elektrikinių darbininkų. Streikas apima ir kitus darbininkus. Kalba, kad streikas apimsiąs visą audimo pramonę. Telegramas iš Turingijos Gero miesto praneša, kad dalis darbininkų apreiškė savo reikalavimus darbdaviams, ir davė savaitę laiko ant atsakymo. Darbdaviai turbūt atmesą darbininkų reikalavimus; tada 20,000 pamestų darbą.—Neužsiganėdinimas esančioms sąlygomis ir užmokesčiu teipgi platinasi tarp Saksonijos darbininkų.

Visos Suvienytų valstybių rotušės (City Hall), kurie yra 175, turi \$100,000,000 vertės. Didžiausia ir puikiausia rotušė yra Philadelphiaj; jos pastatymas prekiavo \$27,000,000. Pasakui paeiliui žemyn eina San Francisco miestas, kur rotušė prekiavo \$8,300,000. Toliaus, Bostono — \$700,000, Baltimorės — \$500,000. New Orleans, St. Louis, Cincinnati ir Detroit turi rotušes po \$2,000,000 vertės. Chicago, viens iš didžiausių Amerikos miestų, turi rotušę tik \$1,750,000 vertės.

Susirinkimai.

Susiv. Liet. A. 79 k. turės savo susirinkimą 22 d. Spalio antrą val. po pietų, po N.122½ N. 6-th str. Užprašome visus draugus užsimokėti doklę, ir nepamirškite paraginti naujus draugus prie S.L.A. prisirašyt. Sekr. D. J. Puišis

Brooklyn, N.Y. Extra susirinkimas 38 kuopos S.L.A. atsisibus nedėlioj 22 d. Spalio 2 val. po pietų, svetainėj po N73 Grand str. Primenam, kad naujai įstojanti sąnariai turi pributi neatbutinai asabiškai dėl padarymo aplikacijų.

S. kr. A. Lesniauskas.

Atsisibus susirinkimas S.L.A. 14 kuopos Clevelando nedėlioj 22 d. Spalio 3-čią val. po pietų lietuvių bažnytinėj salėje ant Perry ir Argon gatvių.

14 kuopos Komitetas.

Pajieszkėjimai.

Pajieskau vietos į salioną už pradžiamokslį bartenderį arba į drabužinį kromą už klerką. Jeigu kas reikalautų tokį darbininką, meldžiu duoti žinią ant tokio adreso:

Jonas Srimaitis
P. O. Box 4
Cool Centre, Pa.

Yra gera vieta dėl mergaitės ar vaikinio ne jaunesnio per 16 metų. Bet turi būti liuosų pažvalgų gerai mokėti angliškai kalbėti ir maždaug rašyti. Teipgi, tik tas ar ta lai atsišaukia kuris ncri ką nors pramokti ir įsigauti į geresnį užsiėmimą dėl ateities, adrisas: „Vieta“

Farmos!

Szios farmos parsiduoda New Yorko stėte, 15 akrų už \$1250, 33 akrų už \$1500, 78 akrų už \$1400, 99 akrų už \$990, 80 akrų už \$1500, 150 akrų už \$2000, 133 akrų už \$1800, 200 akrų už \$2000, ir apie 15 kitų farmų yra čia jau lietuvių farmeriai. Visos farmos su troboms, yra girios ant kožnos farmos, apie artesnias žinjas raszykit su indėjimu 2c markės, pas

G. KLEEK,
Poolvill, N. Y.

—LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS—

„KOVA.“

Talpina pilnas ir teisingas žinutes apie judėjimą darbininkų pasaulyje ir čia Amerikoje. Straipsniai, apysakos, eilės ir kiti visi tilpę rašteliai yra kiekvieną užimanti ir pamokinti. Platinkite, draugai, „Kovą“, vienintelį laikraštį, kurs gina žmonių darbininkų reikalus.

Prekė: ant metų—\$2.00; ant pusės metų—\$1.00. Adresuokite šėip:

„KOVA“,
412 Siegel Str., Philadelphia, Pa.

DRAUGYSTĖ

Simono Daukanto Pittston, Pa. Pa-rengia, prakalbas, deklamacijas ir dainas, nedėlioje 29 d. Spalio 1905m. salėje Juozo Andriušio, 198 N. Main str. Pittston, Pa. Prasidės 7 valandą vakara. Maloniai užkviečiam visus lietuvius ir lietuvaiteles atsilankyti ir nepraleisti šios progos.

Įzanga 10c.
Komitetas.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziandien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

TOMAS ANTRAS.

(Tasa.)

chano ulų—did. Moskvos kunigaikštystę, o potam, sudrutėjęs, bus priešingas chanui". Čanibekas tapo pertękrintas šitais atrodymais, ir chanas baisiai įtužę liepė suimti Lietuvių paslus: Karijotį Gediminaitį, Simeoną kunigaikštį Svyslotiškį, kokį tai kunigaikštį Michailą¹⁾ ir bajorą Aikšą ir perdavė juos did. kniazui Simeonui. Nenusisekimas paslams Ordoje privertė Olgerdą atnaujinti draugyas su Moskva. 1350 m. Olgerdas per pasiuntinius prašė Simeono sątaikos ir valnybės dėl brolių. Simeonas Ivanovyčius propoziciją priėmė ir apkaltintieji lietuviški kunigaikščiai tapo už pinigus paleisti; prieg tam sątaika ant daug metų tapo sutarta ir padratinta dvigubu susituokimu: dukte kunigaikščio Konstantino Rostoviškio išvartota pasiliko už Liubarto Gediminaičio, o Olgerdas apsiavedė su kunigaikščiute Julijona Aleksandraite Tveriške. Nuo tosyk tarp abiejų valstijų prasidėjo taikos laikas, tik tai po 18 metų pertranktas, valdant Dimitru Ivanovyčiui, dėl susirėmimų Olgerdo iš priežasties vaidų, kilusių Tverių kunigaikštystėje.

Dar 1357 m. Tveriuose susivaidyjo: Kašino kunigaikštis Vosylis Michailovyčius su broliu Vsevolodu Aleksandravyčiumi Cholmiškiu; už pirmą stoji did. Moskvos kniazius, o antras jieskojo pagalbos pas laigoną Olgerdą. Pasiremdamas ant chano jarlyko, gauto per Simeoną Ivanovyčių, Vosylis buvo atėmęs valsčių nuo Vsevolodo, bet 1360 m. Lietuva atėjo su kariumene į Tverių valsčius ir Vosylis turėjo grąžinti atgal valstiją broleivaikiui. 1366 m. ginčas Tveriuose kilo su nauja syla: tas pats Vosylis Michailovyčius pradėjo vaidus su Vsevolodo broliu — Michailu Aleksandrovyčiumi, kunigaikščiu Mikulino, kaip už kunigaikštystę Tverių, taip ir už Gorodeco valstiją, pavestą Michailui testamentu vieno iš jo giminaičių. 1367 m. Vosylis su Moskvos pagalba ardė ir engė valsčius priešininko ir apgulė Tverius; tuomi tarpu Michailas, su pagalba Olgerdo, su kariumene ištraukė ant Kašino. Po tam kunigaikščiai sutarė sudėjimą ginklų ir pradžioje kitų metų nutarė užbaigti ginčą teismu. Ant sude juos pakvietė tretininkiško („paliubauno“) į Moskvą Dimitras Ivanovyčius ir mitropolytas Aleksiej. Bet trečią dieną po atvaziavimo Michailas ir jį lydintieji bajorai tapo suimti ir uždaryti. Dimitras Ivanovyčius privertė Tverių kunigaikštį atsisakyti nuo Gorodeco ir, liepęs kryžų pabučiuoti, paleido namon tik tai dėl atvaziavimo į Moskvą Ordos caraičių. Potam mirė Vosylis Michailovyčius ir kunigaikštystė Tverių tęko be ginčo į dalykus Michailo; bijodamas sudrutėjimo įartiato kunigaikščio, Dimitras pasiuntė drutą kariumene prieš Tverių ir Michailas Aleksandravyčius turėjo keliauti į Lietuvą prašydamas pagalbos. Lapkrikyje 1368 m. Olgerdas su druta kariumene

1) Tarpe tuometių lietuviškų kunigaikščių vardą Michailo turėjo: vienas iš sunų Jaunučio ir vyresnysis sunus Andriaus Olgerdaičio Polockišio.

atėjo į rybas did. Moskvos kunigaikštystės, su juomi, apart Keistučio ir kitų liet. kunigaikščių, buvo Michailas Tveriškis ir tuntas Smolenskėnų; Lietuviai ir jų talkininkai pustyjo parubežinius valsčius, traukdami gilyn į šalį. Toji kelionė, pagal papratimą Olgerdo, atsitiko nelukėtai ir rado Moskovėnus nepasirengusius: Dimitras Ivanovyčius pasiuntė paslus, kad valsčiuose rinktusi jo armija. Olgerdas tuomi tarpu, sutikęs tuluz tuntas pakelyje, mušiuose apveikė, ir krito udielni kunigaikščiai Simas Krapyva Starodubiškis bei Konstantinas Obolenskis; po tam ant kranto upės Trostnios Olgerdas į plentą sumušė sargybos tuntą, kurio vadai Dimitras Miuin ir Hyacyntas Šaba dingo mušyje. Dabar Olgerdas greitai traukė linkon Moskvos. Dimitras Ivanovyčius, nudeginęs pamiestę, užsidarė Kremliuje ir prašėsi sątaikos. Kada gi Moskoje tą vasarą viepatavo marai, Olgerdas su Dimitru ant kalno Poklonnaja nutarė suderybas, ir Olgerdas tris dienas pabuvęs pas Moskvą ir sutruškines džidą į jos sieną, atsitraukė, tik Lietuviai smarkiai nupustyjo Moskvos skrytį. Dimitras Ivanovyčius sugrąžino Michailui Gorodecą ir atsisakė remti jo broleivaikį Jeremiją Konstantinovyčių. Bet atsigaivelėjęs 1370 m. atnaujino karą su Tveriais: Dimitras pustyjo Tverių skrytį, įėmęs suardė miestus: Mikulin ir Zubeov ir didelį grobį išsigabeno į Moskvą. Į talką Tveriams vėl Olgerdas pribuvo, ir drauge su Michailu Tveriškiu ir Sviatoslavu Smolenskiškiu be pasekmės laikė 3 dienas apgulę Volokdamskij, po tam traukė Moskvon, kurią galiaus apgulė 6 d. gruodzio. Tad Dimitras vėl sulygo ant sudėjimo ginklų per pusę metų, ir Olgerdas atsitraukė. Michailas Aleksandrovyčius tuom laik keliavo į Ordą ir ten gavo jarlyką ant Vladimiro kunigaikštystės; išgirdęs apie tai dimitras Ivanovyčius taip gi ten link keliavo ir dovanomis papirkto chaną, jo pačias ir dumčius, ir dėl savęs gavo naują jarlyką ant kunigaikštystės Vladimiro. Tad Tverių kunigaikštis vėl prašėsi pagalbon Lietuvius. 1372 m. Lietuvių kariumene, vedama Keistučio, Vytauto, Andriaus Polockišio ir kitų liet. kunigaikščių, atėjo Michailui gelbėti. Talkininkai suardė Perejaslavlių ir Kašiną ir tie miestai užmokėjo atpirktį; Kašino kunigaikštis turėjo nusilenkti Michailui; po tam Michailas paėmė miestus: Mologa, Uglič, Biezeckij Verch, Dimitrovsk, Kistma ir Torzok, kame skaužiai sumušė Novgorodėnus. Dimitras Ivanovyčius, pabaigęs karą su Riazaniumi, traukė prieš Tverius, Talkininkai sutiko Moskvos kariumene pas Liubutšką. Čion Dimitras įsidavė į perkalbas ir sutarė sudėjimą ginklų: Michailas Dimitru grąžino užimtus miestus, skundus gi Tverių kunigaikščio turėjo nulemti teismas chano. Tokiu budu Lietuvos įtekmė nebuvo patenkanti, nors Tverių puolimą nustumė tolyn ant kokio šimtmečio. Pastaras mėginimas Michailo Aleksandrovyčiaus su Moskva 1374–5 m. pasibaigė jo praloša, jis ėmė prigulėti nuo did. Moskvos kniaziaus, pripažindamas savę ano „jaunesniu broliu“ ir turėjo atsizadėti broliautiesi su Olgerdu ir Lietuvos kunigaikščiais.

Tokiu budu viešpataujant Olgerdui ginčiuose Lietuvos su Moskva, Novgorode ir Pleskavoje persvaras linko daugiau ant naudos Moskvos, Tveriuose Moskva pilnai pergalejo, Smolenske gi Lietuvos įtekmė viršų turėjo, o Brianskas ir Sieverskinė žemė visiškai pasidavė Olgerdui ir prisiguldino prie jo valdynių.

Lengviau Olgerdai ėjosi apvaldyti valdynes pietinių Rusų. Žemės Kijevos ir Podolijos tuomet priklausė dar chanams Auksinės Ordos, bet nuo pusės XIV amž. prasidėjo Auksinėje Ordoje naminis silpnėjimas. Atsiradus daugeliui kandidatų ant chanų sosto, Ordoje nuolatot ntvarka viešpatavo; teip 1357–1362 m. šeši chanai: Čanibek, Berdibek, Kulpa, Nevrus, Chadyr ir Temi-Chodži greitai ir varu vienas kitą pamaino; kartais keli chanai savo tarpe kares veda už vyriausybę; teip 1362 m. Orda pasidalino tarp dviejų vaiduolių: Abdul ir Miurid. Nomadiškos tautos, pamuštos seniaus per Čingis-čaną ir jo įpėdinius, stengiasi atsivalnyti nuo jų vyresnybės; tarpe pačių mongolų valdymieraujančios šeimos susivaidija, geidauja pirmybės ir tyko chanų valdžios. Vassališki vėl valdymierai skryčių ir „temnikai“ stengiasi įkurti smulkias chanijas iš skutų viešpatystės Auksos Ordos. Viduryje XIV amž. randasi nepriegulmingi Totorių kunigaikščiai įvairiuose uluose: pakrantėse Aralo ir Jaiko, Kamiškėje Bulgarijoje, žemėje Mardvos ir tt. Tai-gi tas pats turėjo įvykti ir vakariniuose tolimuose uluose, žemėse Podolijos ir Kijevos.

Kunigaikštystė Kijevos po Batyjo užgriuvimo rodo pasiliko iki pusės XIV amž. po valdžia rusiškų kunigaikščių, bet jiems reikėjo ant valdymo gauti jarlykus iš Ordos; tokius jarlykus gaudavo ir Sviatoslavyčiai Černygovos ir Vsevolodovyčiai Vladimiro-Zalieskio (Užgirinio). Pirma jau buvo minėta, kad 1331 m. Kijevoje valdymieravo kunigaikštis Theodoras, po viršvaldyba totoriško baskako.

Kitokiame prietikyje prie Ordos stovėjo žemė Podolijos. Toji šalis, apgyventa per gentes Ugličių ir Tivercų arba Tyriečių, nepriklausė prie did. kunigaikštystės Kijevos. Tik tai nuo pusės XII amž., kada sudrutėjo Galičiaus kunigaikščiai, dalis Pa-Dniestrių, po vardu Poniziję, pateko po anų valdžia (tarp Sereto ir Ušicos). 1226 m. Mstislavas Udaloj, pavedęs Galičių Andriui vengru, atitraukė šalin tą Poniziją kaipo valstiją dėl savęs. 1240 m. Bakotą paėmė bajoras Dobroslavas, ten įsiviešpatavo ir visą Poniziją patraukė prie savęs. Bet didesnėji dalis Pa-Dniestrių — nuo įtekos Ušicos į Dniestrą iki išteka Dniestro į marę — ne priklausė nė Galičiaus, nė kitų valstijų kunigaikščiams. Danylas Romanovyčius atkreipė atydą ant Ponizijės; jis išvijo Dobraslavą, ėmėsi su Rostislavu Michailovyčium ir su Bolochoviškiais kunigaikščiais, bet ten valstiją įrengti pamaišė Mongolų antėjimas. Gyventojai Bolochoviškės žemės, miestai gulinti palei Tetervą, valsčiai miestų Vzviaglės, Gorodko ir Siemocės, Bieloberežės ir Černiatiuos — iš geros valios pasidavė mongolams. Mongolams teipgi priklausė Pobožje, beje valnoji dalis Ponizijės, gulinti tekmeje pietinio Bugo. Bet ir ta dalis Ponizijės, kuri seniaus priklausė prie Galičiaus, dabar pasidavė Totoriams: tulas Miliejus buvo valdymieru Bakotoje ant lygių tiesų su Ordos baskakais. Rodo 1255 m. Levas Danylovyčius pagavo Miliejų į nevalę, bet Danylas jį paleido prizadant paklusnumą; tačiau mongolams atėjus, Miliejus vėl Totoriams padavė Bakotą. Tokiu būdu chanų valdžia su-idrutino Ponizijoje, kuri padarė platų ulusą, žinomą nuo XIV amž. po vardu Podolija. Apėmę šalį, mongolai ant gyventojų ant lėjo duonį, kurią, nėsant kunigaikščių, rinko valdymierai valsčių — atamanri; tie-gi duonį įteikdavo iš Ordos atraziuojantiems dėl rinkliavų baskakams. Tuom laik miestai ten tep-gi buvo be apginklų, be akmeninių

ar medinių sienų, tur-but toks buyo Ordos paliepimas: Kamence, Kalius, Mikulin, Ušica, Bakota, kurie miestai vėliau minimi po valdžia Lietuvių; Bakotoje buvo koks senoviškas klioštorius, Vyriausybė šalies buvo rankose Ordos temnikų, kurie tur-but nomadavo stepuose Podolijos, į pietus nuo upių Jagorlyk, Siniucha ir Tiasmin, nes tik tai nuo čia į pietus randasi vardai kaimų, upių ir tt. totoriški; valdžia šitų temnikų buvo paveldėtina, kaip galima manyti iš Bychovco, kurs juos vadina „otciezi i dieciezi Podolskoi zemli“¹⁾. Strykovskis, į 200 metų vėliau keliavęs po Pa-Dunojų, užtiko Dobrudzoje ir aplinkėje Silistrijos Totorių žemdirbius, kurių daugumas kalbėję sloveniškai; jie savo gyvenimo ypatybes aiškino tuom, kad jų prateviai ilgai gyvenę esą Podolijoje, iš kur juos Lietuviai išgūję į Dobrudžą²⁾. Viena iš chanų, pergalėtų per Olgerdą, vadino Dimitru — iš ko manoma, kad rasi jis buvo apsikrikštyjęs.

Tur-but pusėje XIV-to amž. Podolijos Orda, dėl apsilpnėjimo Auksinės Ordos, atsiskyrė, ir totoriški valdymierai Podolijos pastoję nepriegulmingais, ir todėl Olgerdas, išgudamas juos, bent pirmame laike nesusidurė su Auksine Orda. Ilgai dar prieš pamušimą Podolijos Olgerdas turėjo susinešimus su totoriais tos šalies valdymierais, nes kuomet 1349 m. jam nepasisėkė nusitelkti su Auksine Orda, kaip augščiaus minėjome, mes girdime, kad tame pačiame laike, kariaudamas prieš Lenkiją už Volyniją, jis naudojosi pagelba Totorių. Tie tai Olgerdo totoriški talkininkai turėjo būti valdymierais Podolijos uluso, kuriems turėjo rūpėti išėiga karės Lietuvos su Lenkija už tėvoniją Galičiaus valstijos, ir todėl jie tur-but gelbėjo Olgerdai, su juomi susitelkę. Iš tiesų jau 1351 m. randame žinią, kad Olgerdas susitelkė su Totoriais, pavedė jų valdžios Podoliją, kurią Lenkų karalius skaitė už savo valdynę, ir drauge su jais ėjo pustyti užimtas jau per Kazimierą rusiškas Galičiaus žemes: Lvovo, Belzo ir Cholmo³⁾. Ateinantįjį metą Totoriai vėl, kviečiant Olgerdai, nupustijo Liublino žemę. Dar Karijočiui gyvam esant (+1458 m.), jo sunus Jurgis, Aleksandras, Konstantas ir Theodoras įsigyveno Smotryčiuje, Bakotoje Kamieniece, 1351 m. 1356 m. Kazimieras turėjo siųsti paslus pas totoriškus valdymierus ir nulenkti juos dovanomis, idant atitraukti juos nuo tulkas su Lietuva; gramatoje į magystrą kryževių jis tvirtina, kad ant jo pasiulymų pristoję 7 totorių kunigaikščiai ir zadėjo jam pagelbą prieš Lietuvą. Tur-but toks Totorių uestovamas davė Olgerdai priezastį dėl karės, ir Podolija tapo priglausta prie Lietuvos. Labai mažai išgalių teyra žinoma iš šitos karės: zinome tik tai, kad 1362 m. Olgerdas sukrušo tris Totorių kunigaikščius —

1) Lietop. Bychovca, p. 19; lietopis išd. Danyl. p. 50.

2) Strykowski, II. p. 7.

3) Bullėje popieziaus Klemenso VI (14 kovo 1251 m.) pasakyta: „rex infidelium Ruthenorum terras, in quibus possunt consistui septem episcopatus cum suo metropolitano, suae potestati subiecit, et Tatars, facta confederatione cum Lithuanis, dictas terras continue invadant“ (Thesineri — Monumenta Polom. I. p. 531). — Kromeris (De origine et rebus gestis Polonorum, p. 209) sako: „Tatars quoque per idem tempus, ab Olgerdo evccati, Russiam inferiorem, quae Podolia dicitur, quae et ipsa in Casimiri regis ditone jam erat, depepulati sunt“. — Išgales keliones 1351 m. padoda Dlugošius (p. 1092).

(Toliaus bus.)

Pasarga sergantiems vyrams.

Visi šiandieniniai garsingi gydymai per gromatas yra tik viliojimu pinigų nuo ligonių. Jeigu tikite į teisybę ir reikalaujate pagalbos nuo sūžukrečiamų lytiškų bei nerviškų ir kitokių ligų (išgydomė nuo girtybės — nežinant galima įduoti gyduoles) su mūsų naujausia metoda, nuo kurios tukstančiai pasigelbėjo. Kas nori rodos, teprišūnčia už 10c. stempų, o gaus visą žinią, kaip ir ką daryti.

Koenigsberg Specialist. Bx 106, Williamsburg, Brooklyn, N. Y.

Lietuvizkai--Lenkiszka Banka.

Parduoda Laivakortes
sz Amerikos į Europą
ant geriausių Laivų,
Hambūrg, Rotterdam
Bremen, Antwerp Havre
Liverpool, Neapol ir tt.

Parduoda tikietus vi-
sais gelžkeliais į visus
miestus visam sviete.

Siunčia pinigus į vi-
sas svieto dalis greitai ir
už pigiausių prekę. Per-
ka, parduoda ir išmaino
visokius pinigus paga,
dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISNEKĖT LIETUVISKAI ir LENKISKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėdieniais nuo 9 iki 12 ryte
A, HURWITZ,

100½ E. Main str. 42 E. Market Str 203 Lackawanna Ave,
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Barre, Pa. SCRANTON, PA.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdama LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim sušinešimus kiek:
vienoj' dalyje svieto ir siunčiam pinigus greitai ir pigei.

Susišnekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir išmainom. Visame duodam prietelišką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA

Temykit!

Gražio popieros dėl rašymo gro-
matų, su gražioms kvietkoms ir su
visokiais pasveikinimais, su pritin-
kančioms dainelėms, su visokiais pa-
veikslėliais, tinkamos rašyti kiekvie-
nam. Šios popieros yra naujai
išrastos ir puikiai išdailintos. Parsi-
duoda visai pigiai 12 popierių su
kanvertis už 25c. ir dar pridėdu do-
vanu naujausi kabalą su visokiais
išreikimais, prekė 15c. o kuris nen-
orės šio kabalos, tai prišiesim gražę
pavinę avonę paveikslė altorėlio arba
ką kitą vertės 15c. Perkant už
\$1.00 duodam 6 tuzinus šiu popierių.

Reikalaujam agento ir duodam
gorą uždarbį. Adresnokit:

C. G. Agent,
Sta. W. Bx 14 Brooklyn, N. Y.

Juozas Dvylevyczia,

Laiko lietuvišką Karčiamą, su viso-
kiais gėrymais, arškos, vyno, alaus,
porterio ir kvepenių cigarių, teipogi
ir bilijardas. Nopamisiškite vištos.

587 State st. (Welsh Hill)
Plymouth, Pa.

— LIETUVISKA KRIAUCIUS —

Kaz. Milišauskas

285 E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Padaro steliuotus siutus pagal
naujausią madą, puikiai tinkamus
dručiai ir už prieinamą prekę Senus
siutus pertaiso ir iššystija. Darba-
visados atsakantis kiekvienam patiks.

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS HOTELIS

St. Brundzos ir co.
SCRANTON, PA.

Kas kartą pas mus apsilankys,
Tas niekad nesigraudys.

Alus, vynai mūsų gardžiausi,
Cigarai iš Turkijos geriausi.

Pakeleivingiems nakvynė gražiausia
Su valgiais gardžiausiais.

Pakeleivius priimam su arkliais ir
vežimais.

Tiktai nepamirškite mūsų adreso:

Brundza, Stanevyczia ir Co.

447 PENN AVE. SCRANTON, PA.

PREKYSTE: Aukštinų ir Sidabrinų tavorų, visokių muzikališkų instrumentų,

gromatomis drukuojamų mašinėlių, ir kitokių tavorų.

• **Kožnam** kuris atsiųs už 2 centus markę, prisiųsiu
Naują lietuvišką Katalogą dykai. Kuriamė yra šim-
tai visokių daiktų paveikslai ir prekės,
iš kurio matysi jog mano tavorai pirmos
klijasos, o prekės prieinamiausios.

Apsteliavimus atlieku greitai, ir išsiun-
čiu į visus Amerikos miestus. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,

3108 So. HALSTED ST.,

CHICAGO, ILL.

Vienintelis

Daktaras

IŠ

Seno Krajaus,

Albertas Kaufman

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsisėnėjusias
ohroniškas vyrų, moterių ir vaikų li-
gas.

Mokinėsis didžiausiose špitolėse ir
mokslainėse senam krajuje.

Turi diplomą iš krajaus ir Ameri-
kos.

Tukstančius žmonių išgydė be
operacijos, kuriems Amerikoniški
daktarai norėjo daryti operacijas.
Turi krajavas gyduoles, kurias duo-
da savo pacientams. Nesiųskite pi-
nigus apgavikams, o ateikite čion, o
gausite krajavas gyduoles, kurios
reikalingos nuo visų ligų.

Galima susišnekėti lietuviškai, len-
kiškai, rusiškai ir vokiškai.

43 S. WASHINGTON ST.

WILKES-BARRE, PA,

Naujas Telephone: 1005.

Senas Telephone: 578. M.

Dovana tik ant trumpo laiko

\$2.00 vertės, dabar už \$1.00 Daktariška knyga tu-
rinti 200 puslapių 6 per 9 colius didumo. Apris-
ta su viršum 100 ligų, su 85 paveikslais, receptai
užrašyti angliškoji, vokiškoji, lotyniškoji ir lietu-
viški padavimai yra kaip apdarėškia gyvastis
žmogaus, pirmoji pagelba umai su sirgus. Rodos
motinaoms auginant vaikus, padavimai, kaip va-
kinas merginą išsirenka, mergina vaikina, kaip
apsiginti nuo užsikrečiamų ligų ir suširgus, kaip
išsigydyti. Privėta knyga turėti kiekvienai
ypatal, nes ją turėdamas sučėdysi daug pinigų.
Po trumpo laiko parsiduos po \$2.50, todėl pasis-
kubinkit nusipirkti. Geriause pinigus prištel
Money Order.

J. Gettch,

27 Hudson, Ave. Brooklyn, N. Y.

A. Maslauckas ir Sunus,

LIETUVISZKI GRABORIAI,

Karietos ant veseilių, laidotuvių
ir krikštynų. Vežimai perkrausty-
mui ir t. t.

415 W. Main Street.

PLYMOUTH, PA.

Naujas Teleponas 7031.

Dr. J. Szliupas,

328 Federal str. Philadelphia, Pa.

(47-50-A Keystone Telephone)